

Interesantākie putnu novērojumi Latvijā 2018. gadā

RITVARS REKMANIS,
kurzemesputni@gmail.com

Pārskats par 2018. gada interesantākajiem putnu novērojumiem Latvijā veidots, apkopojot informāciju no internetā vietnēm <http://www.putni.lv> (uztur Agris Celmiņš), <http://www.latvijaspusti.lv> (uztur Kārlis Millers) un <https://dabasdati.lv/lv> (uztur Latvijas Dabas fonds un Latvijas Ornitoloģijas biedrība). Sarakstā iekļauti trīs kategoriju novērojumi: retie ligzdotāji, tai skaitā šo sugu klejojošie putni – piem., mazais dumpis, sarkanā klija, bišu dzenis, pelēkā cielava, klusais kauķis; regulārie ieceļotāji nelielā skaitā – piemēram, isknābja zoss, stepes lija, kukaiņu piekūns, avozeta, svitrainā pūce, gaišais ķēģis; retie ieceļotāji jeb reālie retumi – piemēram, stepes ērglis, tuksneša čakstīte, tundras šņibītis. Pirmo divu grupu sugām dots vispārīgs apraksts, ja tām gada laikā ir vairāk nekā 10 novērojumi.

Lai gan 2018. gadā Latvijā netika konstatēta neviena jauna putnu suga, tas tomēr nesa vairākus negaidītus pārsteigumus. Pateicoties spēcīgai sārto strazdu *Pastor roseus* invāzijai D un C Eiropā, kad, piemēram, Ungārijā uzskaitīti 10 000 putnu, Rumānijā un Francijā novēroti vairāki 350 un 150 īpatņu bari (www.ornithomedia.com), arī Z Eiropā, tai skaitā Latvijā, sārtais strazds novērots biežāk nekā parasti. Pirms tam pie mums šī suga bija novērota tikai septiņas reizes, bet 2018. gadā tika reģistrēti trīs jauni novērojumi. Izteiktas invāzijas gads bija arī svitrainajai pūcei *Surnia ulula*, dzeltensvītru kauķītim *Phylloscopus inornatus* un gaišajam ķēģim *Acanthis hornemanni*. Svitrainajai pūcei un gaišajam ķēģim invāzija ietvēra arī 2017. gada rudeni–ziemu, tāpēc sugu aprakstos doti arī šī posma novērojumi. Līdzīgi kā 2017. gadā, ligzdošanas sezonā un migrācijas laikā lielā skaitā tika konstatēti sārtaļvītis *Regulus ignicapilla*. Ņemot vērā biežo sastopamību, šī suga turpmāk vairs netiks iekļauta reto putnu kopsavilkumos. No retākām sugām vērts izcelt karalisko ērgli *Aquila heliaca* (5. novērojums Latvijā (šeit un turpmāk novērojumu skaits pēc www.putni.lv datiem)), stepes ērgli *Aquila nipalensis* (2. novēro-

jums Latvijā), bezdeligtārtnu *Glareola sp.* (abām bezdeligtārtnu sugām līdz 3 novērojumi Latvijā; novērotāju viedokļi par novērotā putna sugas piederību dalās, skat. tālāk), tundras šņibīti *Calidris melanotos* (7. novērojums Latvijā), rudsānu zilastīti *Tarsiger cyanurus* (2. un 3. novērojums Latvijā) un tuksneša čakstīti *Oenanthe deserti* (5. novērojums Latvijā). Kopā 2018. gadā Latvijā novērotas 287 putnu sugas.

Mazā zoss *Anser erythropus* 19.09. 1 ar satelītraidītāju aprīkots putns pārlido A Latviju (www.piskulka.net). 13. novērojums Latvijā.

Isknābja zoss *Anser brachyrhynchus* Kopš 2011. gada lielākā skaitā regulāri novērojama katru pavasari. Kopā 2018. gadā 15 novērojumi (1 martā, 11 aprīlī, 3 maijā) un novēroti 23 īpatņi.

Kanādas zoss *Branta canadensis* Kopā 2018. gadā >20 novērojumi, kuros >160 putni. Lielākie bari 07.01. 31 Užavas lejteces laukos, Ventpils nov. (IG, KM); 07.01. 23 Liepājas ezerā uz D no Ezerkrasta putnu torņa, Liepāja (VJz, MJz) un 07.04. 23 Svētes palienes laukos, Jelgavas nov. (ES, VS).

Saisinājumi: T – tēviņš, TT – tēviņi, M – mātīte, pull – lidotspēju nesasniedzis mazulis, 1g – jaunais putns pirmajā kalendārā gadā, 2g – jaunais putns otrajā kalendārā gadā, 3g – nepieaudzis putns trešajā kalendārā gadā, imm – nepieaudzis putns, ad – pieaudzis putns. Z, A, D, R – debespuses: ziemeļi, austrumi, dienvidi un rietumi (un šo virzienu kombinācijas), C – centrālā.

Sarkankakla zoss *Branta ruficollis* 05.04.–06.05. 1 Eimuru un Jaunkūlu apk., Ādažu un Carnikavas nov. (LA, IM, VJu u.c.). 16.–29.04. 1 Orenišu–Drabāku zivju diķos, Rēzeknes nov. (AKL, GGr, KM, DV).

Lielgalvis *Netta rufina* 24.04.–12.05. 2 TT Kaņiera ezerā, Engures nov. (IB, KF, KM, PP u.c.). 15.10. 1 M Raiņa parka diķi kopā ar meža pīlēm, Liepāja (SB).

Ragainais dūkuris *Podiceps auritus* 18.04. 3 lokāli jūrā Akmensragā, Pāvilostas nov. (GS, RR, VV). 01.05. 3 Lādzēnu diķos, Vecumnieku nov. (EL). 02.05. 2 Mazuma ezerā, Cēsu nov. (SL). 03.05. 3 Daugavā pie Ķengaraga, iepretim Kaņiera ielai,

Foto: Selga Bērziņa / selgafoto.lv

Lielgalvis mātīte Raiņa parka diķi kopā ar meža pīlēm, Liepāja, 15.10.2018.

Rīga (UP). 20.05. 2 Kaņierī, Engures nov. (EL, ĒD, ELe u.c.). 22.05. 2 Orenīšu–Drabāku zivju diķos, Rēzeknes nov. (KM, BG, DG). 17.10. 2 lokāli jūrā Kolkas ragā, Dundagas nov. (UP, KF). 18.11. 1 pie Liepājas ostas D mola, Liepāja (KM, IG).

Melnkakla dūkuris *Podiceps nigricollis* 01.05. 9 Lādzēnu diķos, Vecumnieku nov. (EL).

Vētrasburātājs *Oceanodroma sp.* 06.10. 1 nenoteikts vētrasburātājs novērots no Ventspils D mola lidojumā uz D, Ventspils (RR).

Sārtais pelikāns *Pelecanus onocrotalus* 29.04. 1 2g Svētes palienē, Jelgavas nov. (RS), visticamāk, tas pats putns 02.05. Rendas pagastā, Kuldīgas nov. (AJ, MJz, VJz). 11. novērojums Latvijā.

Mazais dumpis *Ixobrychus minutus* Ārpus parastajām ligzdošanas vietām zivju diķos pie Lubāna ezera un Daugavpili konstatēts tikai 25.05. 1 T dzirdēts Daugavgrīvas dabas liegumā, Rīga (AAr) un 02.07. 1 Mazajā Ludzas ezerā, Ludzas nov. (IBe).

Karaliskais ērglis *Aquila heliaca* 26.05. 1 3g Dokupes apk., Ventspils (VŠ).

Vidējais ērglis *Aquila clanga* 19.06. 1 imm T atrasts savārdzis pie dolomītatradnes “Pērtņieki”, Rēzeknes nov., nogādāts savvaļas putnu rehabilitācijas stacijā “Tiltakalni”, Madonas nov. (UB).

Stepes ērglis *Aquila nipalensis* 14.05. 1 2g Kolkā, Dundagas nov. (GGr u.c.).

Karaliskais ērglis Dokupes apkārtnē, Ventspili, 26.05.2018.

Foto: Selga Bērziņa / selgasfoto.lv

Terekija uz Golodova dambja Liepājā, 11.08.2018.

Čūskērglis *Circaetus gallicus* 07.08. 1 Ādažu poligonā, Ādažu nov. (IM), 15.09. 1 kopā ar 4 peļu klijāniem *Buteo buteo* Salacgrīvas apkārtnē, Salacgrīvas nov. (UP, GGr, EL, IB).

Sarkanā klija *Milvus milvus* Kopā 2018. gadā 36 novērojumi (2 ziemā, 14 pavasarī, 15 vasarā, 5 rudenī), novēroti 43 īpatņi. Kurzemē zināmas vismaz 11 teritorijas ar iespējamu vai ticamu ligzdošanu, novērojumi A Latvijā 28.04. 1 pārlido Daibes atkritumu poligonu, Pārgaujas nov. (SL). 08.06. 1 Sinoles apk., Gulbenes nov. (IF). 09.06. 2 Vecstāmerienas apk., Gulbenes nov. (VJz, OK, TE, RJ). 18.06. 1 Biksjējā, Smiltēnes nov. (MT). 16.08. 1 Dutkas apk., Beverīnas nov. (IVa).

Stepes lija *Circus macrourus* Kopā 2018. gadā >15 novērojumi, pārsvarā pavasara migrācijas sezonā. Agrākais novērojums Latvijā 05.04. 1 ad T migrācijā uz ZA pāri Laučiņu karjeram, Cēsis (SL). Otrs vēlākais novērojums Latvijā 17.10. 1 T uz D Papē, Rucavas nov. (OK).

Kukaiņu piekūns *Falco vespertinus* Novērots tikai migrācijas laikā maijā, augustā un septembrī. Kopā 2018. gadā 25 novērojumi (4 pavasarī, 14 vasarā, 7 rudenī) un novērots 31 īpatnis.

Avozeta *Recurvirostra avosetta* 08.04. 1 Mērsragā, Mērsraga nov. (AAr, MS, OG), turpat 19.04. 3 (VZ, ELe); 19.04. 4 migrācijā uz Z

Akmensragā, Pāvilostas nov. (RR, GS). 30.04. 1 Kolkasragā, Dundagas nov. (ES, VS). 18.06. 1 Mērsragā, Mērsraga nov. (KM, OJ).

Bezdeligtārtiņš *Glareola sp.* 13.–16.09. 1 1g Skrundas zivju diķos, Skrundas nov. (RR, KM u.c.). Publicēts kā brūnspārnu bezdeligtārtiņš *Glareola pratincola*, tomēr par sugas piederību novērotāju viedokļi atšķiras, un fotoattēli nesniedz viennozīmīgu iespaidu. Iespējams, brūnspārnu bezdeligtārtiņš vai melnspārnu bezdeligtārtiņš *Glareola nordmanni*.

Morinella tārtiņš *Charadrius morinellus* 13.05. miruša putna atliekas atrastas Skaistkalnes apk., Vecumnieku nov. (LA). 14.08. 23 vienā barā lokāli Užavas lejteces laukos, Ventspils nov. (AKL). 15. un 16. novērojums Latvijā.

Jūras šņibītis *Calidris maritima* 30.09. 2 1g uz Liepājas ostas Z mola, Liepāja (ELe, RS u.c.). 06.–28.10. 2 un 3 1g putni regulāri uz Liepājas ostas D mola, Liepāja (AM, AMo, EL). 01.–13.10. 1 1g regulāri uz Mangaļsalas mola, Rīga (TM, ID, ŽI, IBi). 06.–10.10. 1 1g uz Ventspils ostas D mola, Ventspils (RR, VŠ). 13.10. 1 Kolkas ragā, Dundagas nov. (KB, GB, EG, IBu).

Terekija *Xenus cinereus* 11.08. 1 uz Golodova dambja, Liepāja. (SB). Ārpus Lubāna ezera apkārtnes 14. novērojums Latvijā.

Lielā polārkaija Gaujas grīvā, 30.04.2018.

Foto: Igoris Denisovs

Diķu tilbite *Tringa stagnatilis* Ārpus ligzdošanas vietas zivju diķos pie Lubāna ezera 2018. gadā tikai divi novērojumi. 22.05. 2 applūdušā laukā Murānu apkārtnē, Rikavas nov. (KM, DG, BG) un 18.08. 2 Ainažos, Salacgrīvas nov. (TM, OM).

Šaurknābja pūslītis *Phalaropus lobatus* 23.05. 2 Sātiņu zivju diķos, Saldus nov. (IGa). 29.05. 6 Zeltiņu apk., Salaspils nov. (ES, VS). 01.06. 6 Zvejsalas-Ļodānu zivju diķos, Rēzeknes nov. (IV u.c.), turpat >30 vienā barā 03.06. (JG u.c.). 18.08. 1 Ainažos, Salacgrīvas nov. (TM, OM). 28.08. 1 atrasts beigts uz Liepājas Z mola, Liepāja (DC).

Platknābja pūslītis *Phalaropus fulicarius* 06.–07.10. 1 1g Burtnieku ezerā, Burtnieku peldvietā, Burtnieku nov. (JU, AKI). 15. novērojums Latvijā.

Tundras šņibītis *Calidris melanotos* 03.08. 1 nofotografēts parasto šņibīšu *Calidris alpina* barā Mērsraga liedagā, Mērsraga nov. (ES, VS).

Garastes klijka *Stercorarius longicaudus* 22.09. 1 1g uz DA Jūrkalnes apkārtnē, Ventspils nov. (ES, VS, AKu).

Melngalvas kaija *Ichthyaeus melanocephalus* 28.09. 1 1g Eimuru laukos, Ādažu nov. (ŽI), turpat 07.10. (ES, VS), 1 1g Ezerkrasta pļavā pie Liepājas ezera, Liepāja (RR).

Kaspijas kaija *Larus cachinnans* Kopā 2018. gadā >10 novērojumi, kas pierādīti ar foto vai pazīmju aprakstu. Visbiežāk konstatēta

migrācijas laikā – aprīlī un septembrī. Dažāda vecuma putni praktiski visu gadu sastopami atkritumu poligonos Getliņos, Demeņē, Daibē u.c.

Tundras reņģu kaija *Larus fuscus heuglini* 14.04. 5 ad Getliņu atkritumu poligonā, Stopiņu nov. (ID). 28.04. 1 ad Daibes atkritumu poligonā, Pārgaujas nov. (SL). 16.09. 1 ad Getliņu atkritumu poligonā, Stopiņu nov. (ID).

Trispirkstu kaija *Rissa tridactyla* 06.10. 1 1g uz A Kolkas ragā, Dundagas nov. (KM, GGr), 1 1g uz D gar Ventspils D molu, Ventspils (RR). 18.11. 1 1g uz Z Kolkas ragā, Dundagas nov. (JU, IBr).

Lielā polārkaija *Larus hyperboreus* 18.01.–09.04. 1 2g Dārziņu attekā, Salaspils nov. (MK, ES, VS), arī Daugavā uz ledus iepretim Glūdas ielai, Rīga (UP) un Daugavā pie Rīgas HES, Salaspils nov. (UP, KB u.c.). 30.04. 1 2g Gaujas grīvā, Carnikavas nov. (ID). 06.12. 1 2g liedagā pie Ventspils ostas D mola, Ventspils (RR).

Baltspārnu zīriņš *Chlidonias leucopterus* 03.05. 12 uz Z Liepājas ezera A krastā, Grobiņas nov. (PD, JU). 12.05. 1 Kāla ez., Madonas nov. (JJ). 22.05. 2 Skuķu ez., Ilūkstes nov. (MB). 06.06. 1 Engures ezerā, Engures nov. (RS). 12.05. >1 virs Kaņiera ezera, Engures nov. (KM).

Baltvaigu zīriņš *Chlidonias hybrida* Kopā 2018. gadā 14 novērojumi (10 maijā, 2 jūnijā, 1 jūlijā, 1 sep-

tembrī) un novēroti >80 īpatņi. Kā ligzdotājs konstatēts parastajās vietās Lubāna ezerā un apkārtnes zivju diķos, Strūžānu purvā un Babītes ezerā. Ārpus ligzdošanas vietām novērots 01.05. 1 Ozolaines diķī, Bauskas nov. (EL), turpat 12.05. 2 (MK). 06.05. 1 Engures ezerā, Engures nov. (RS). 11.05. >7 Sātiņu zivju diķos, Saldus nov. (MJz). 12.05. 2 uz DR virs Kaņiera ezera, Engures nov. (KM), 20.05. 7 Skuķu ezerā, Ilūkstes nov. (RR, UP, SL, KV). 27.05. 6 uz Z gar Sauso Daugavu, Ķekavas nov. (IG, KM). Vēlākais novērojums Latvijā 09.09. 4–5 1g putni Lubāna ezerā, Madonas nov. (AKu).

Tievknābja kaira *Uria aalge* 18.11. 4 uz Z Kolkas ragā, Dundagas nov. (IB, JU).

Svītrainā pūce *Surnia ulula* Izteikta invāzija 2017. gada rudenī un ziemas sākumā. Kopā novēroti 17 īpatņi, tai skaitā 8 putni 2018. gada janvārī. 14.01. 1 Dorupes apk., Nīcas nov. (AR), šajā vietā kopš 24.12.2017. (ĢZ). 16.01. 1 Glūdā, Jelgavas nov. (AK), turpat 25.01. (MJz). 18.01. 1 Bērzupe, Alūksnes nov. (SL); 1 Līciemā, Alojās nov. (VVi), turpat 20.01. (AK). 20.01. 1 Dūču apk., Limbažu nov. (IM). 28.01. 1 Skultes muižas apk., Limbažu nov. (GGr, DF), šajā vietā kopš 16.12.2017. (EO). 29.01. 1 Dūrupes apk., Balvu nov. (GGr, DF), šajā vietā kopš 04.12.2017. (EK). 04.03. 1 Līgatnes apk., Līgatnes nov. (RS), šajā vietā kopš 29.11.2017. (MP). 04.04. 1 Akenstakas apk., Siguldas nov. (GD). 13.10. 1 Kaderu tīreļa apk., Kuldīgas nov. (MKr).

Morinella tārtiņi Užavas lejteces laukos, 14.08.2018.

Foto: Andris Klepers

Purva pūce *Asio flammeus* Pavasarī un rudenī regulāra caurceļotāja. Ziemā konstatēta 13.01. 1 Saraiķu apk., Pāvilostas nov. (MK), turpat 27.02. (RR). 05.02. 1 Vilkadūbišu apk., Rēzeknes nov. (RK). 21.12. 1 Doles stacijas apk., Salaspils nov. (AAR). Vasarā konstatēta 17.06. 1 Gaujas grīvā, Carnikavas nov. (IP) un 22.08. 1 Lubānas ezera Z galā, Madonas nov. (JV).

Plivurpūce *Tyto alba guttata* 05.11. 1 lg noķerta gredzenošanai Lauteros, Salacgrīvas nov. (GG, JL).

Bišu dzenis *Merops apiaster* Ārpus jau no iepriekšējiem gadiem zināmās ligzdošanas vietas Liepas apk., Priekuļu nov. (2018. gadā pierādīta ligzdošana (AV, SL u.c.)), tikai 14.05. 1 migrācijā Kolkā, Dundagas nov. (GGr u.c.). Nav novērojumu Kurzemes piekrastē, kur iepriekš regulāri ligzdojis.

Zaļā dzilna *Picus viridis* 13.01. 1 M Tūjā, Salacgrīvas nov. (TM, OM). 22.02. 1 T Stāmerienas pils parkā, Gulbenes nov. (BP), turpat 13.04. (SL).

Cekulainais cīrulis *Galerida cristata* Visu gadu novēroti tradicionālajā novērošanas vietā Pulvera ielā Liepājā; lielākais skaits jeb 8 īpatņi novēroti 19.08. (EG, IBu). Citās vietās 11.05. 1 Kolkā, Dundagas nov. (KM). 04.11. un 5 pārlido Tirdzniecības kanālu pie D mola, Liepāja (ES, VS, RM, AKu).

Ūdeņu čipste *Anthus spinoletta* 06.01.–16.02. 1 pie Liepājas ostas D mola, Liepāja (KM, IG, AKI u.c.).

Rudsānu zilastīte noķerta gredzenošanai Jūrmalciemā, 07.10.2018.

Foto: Ayméric Mousseau

Tuksneša čakstīte uz D mola Liepājā (31.10.2018.) – 5. novērojums Latvijā.

Turpat arī nākamajā ziemā 04.11.–27.12. (AKu, KM u.c.). 9. novērojums Latvijā.

Sarkanrikles čipste *Anthus cervinus* 08.05. 1 2g Bērciemā, Engures nov. (KM, PP u.c.). 10.05. 1 migrācijā Kolkas ragā, Dundagas nov. (KM), 1 Eimuru apk., Ādažu nov. (GG, EG). 13.05. 2 TT un 1 M/2g lokāli Alitēnu apk., Vecpiebalgas nov. (AKI, SL), turpat 15.05. 1 T (MP). 18.05. 1 ad Ainažu jūrmalā, Salacgrīvas nov. (IBo, IM), turpat 19.05. (TM). 23.08. 2 lokāli Lauteru apk., Salacgrīvas nov. (AKu, ES, VS). 07.09. 1 Rāmnieku apk., Priekuļu nov. (AKI).

Citroncielava *Motacilla citreola* Kopā 2018. gadā 24 novērojumi (3 aprīlī, 10 maijā, 7 jūnijā, 1 jūlijā, 3 augustā) un novēroti >40 īpatņi. Kā ligzdotājs konstatēts parastajās vietās zivju diķos pie Lubāna ezera, Mērsragā, Dvietes palienē un Ainažu piekrastē. Jauna ligzdošanas vieta konstatēta 13.05. Engures ezerā (IDi, MJa, AL). Ārpus ligzdošanas vietām novērota Kolkas ragā 14.04.–11.05. 3 novērojumi un 5 īpatņi (IB, KM, PP, AT u.c.), 30.04. 1 migrācijā uz Z Ovišos, Ventspils nov. (ES). 13.05. 1 T pļavā pie Stūnišiem, Olaines nov. (AP). 25.05. 1 T Papes ezerā pie Brušvītiem, Nīcas nov. (IMe). 23.08. 1 M/1g migrācijā uz D Alejās, Ķekavas nov. (KM, IG).

Foto: Ivars Bredīks

Pelēkā cielava *Motacilla cinerea*

Kopā 2018. gadā konstatēti vismaz 8 ligzdojoši pāri. Ārpus ligzdošanas vietām novērota 30.03. 1 Daugavas krastā pie Ķengaraga putnu torņa, Rīga (RM, UP). 07.04. 1 Randu pļavās, Salacgrīvas nov. (DM) un 18.11. 1 uz Liepājas ostas D mola, Liepāja (IG, KM).

Rudsānu zilastīte *Tarsiger cyanurus*

07.10. 1 lg noķerta gredzenošanai Jūrmalciemā, Nīcas nov. (IB, PD). 20.10. 1 lg noķerta gredzenošanai Lauteros, Salacgrīvas nov. (JL, ES, VS, RM). 2. un 3. novērojums Latvijā.

Tuksneša čakstīte *Oenanthe*

deserti 31.10. 1 ad T uz Liepājas ostas D mola, Liepāja (AMo). 5. novērojums Latvijā.

Tumšā čakstīte *Saxicola rubicola*

19.04. 1 T Dukuru pļavā, Priekuļu nov. (SL). 29.04. 1 T Jūrmalciemā, Nīcas nov. (RR u.c.). 17. un 18. novērojums Latvijā.

Apkales strazds *Turdus torquatus*

Regulārs caurceļotājs pavasarī, īpaši Kurzemē. 2018. gadā neparasti maz novērojumu, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. 08.04. 2 Avotos, Salaspils nov. (AB).

Grīšļu kauķis *Acrocephalus paludicola* 4 lg noķerti gredzenošanai

Foto: Vilnis Skuja

Sarta strazds novērots 12.05.2018. kopā ar aptuveni 10 mājas strazdiem Ventspilī.

Papē, Rucavas nov., attiecīgi – 27.07., 29.07., 09.08. un 17.08. (VJz, OK, MJz u.c.).

Klusais kauķis *Hippolais caligata*

23.05. 2 Degumnieku apk., Madonas nov. (KM, DG, BG), 1 T dzied Cēsu apk., Priekuļu nov. (NK). 02.06. 1 T dzied Austrumu apk., Kokneses nov. (IJ). 10.06. 4 T dzied Zilānu apk., Krustpils nov. (ABu). 11.06. 3 T dzied bijušā Rumbulas lidlauka apk., Rīga (ES, VS, RM), turpat 03.07. 1 (UP). 17.06. 2 pāri uztraucas Cēsu apk., Priekuļu nov. (AKI). 10.07. 2 ad un apgredzenoti 5 pull Kalnagala apk., Madonas nov. (KM). 28.07. 1 lg noķerts gredzenošanai Ainažos, Salacgrīvas nov. (AK).

Dzeltensvītru kauķītis *Phylloscopus inornatus*

2018. gada rudenī Latvijā bija novērojama šīs sugas invāzija. Papes Ornitoloģiskajā stacijā šī bija labākā sezona, kad 11.09.–20.10. gredzenošanai noķerti 57 putni un 3 dzirdēti/novēroti vizuāli + 1 beigts tiklā (OK, VJz, IDi, ER u.c.). Jūrmalcīemā, Nīcas nov. gredzenošanai noķerti 6 lg putni, attiecīgi 23.09. 1, 01.10. 2, 02.10. 2 un 07.10. 1 (IB, VJz, BR). Birzgales apk., Ķeguma nov. gredzenošanai noķerti 5 lg putni, attiecīgi 14.09. 1, 15.09. 2, 21.09. 1 un 05.10. 1. (DB). Lauteros, Salacgrīvas nov., gredzenošanai

noķerti 3 lg putni, attiecīgi 11.09. 1, 21.09. 1 un 24.09. 1 (GG, JL). Ārpus gredzenošanas vietām novēroti 11.09. 1 Bolderājas apk., Rīga (UP). 13.09. 1 Biķernieku mežā, Rīga (ES). 14.–23.09. 1 Mangaļsalā, Rīga (UP, JV, AAr). 16.09. 1 Akmensragā, Pāvilostas nov. (AKI). 23.09. dzirdēti saucieni Rāmniekos, Priekuļu nov. (AKI). 27.09. 1 dzirdēts Stūnīšu apk., Olaines nov. (ER). 04.10. 1 Aizputē, Aizputes nov. (RR). 07.10. 1 Cieceres pagastā, Brocēnu nov. (GG).

Sibīrijas kauķītis *Phylloscopus proregulus*

3 lg noķerti gredzenošanai Lauteros, Salacgrīvas nov., attiecīgi 12.10., 15.10. un 16.10. (GG, JL).

Tumšais kauķītis *Phylloscopus fuscatus*

08.10. 1 noķerts gredzenošanai Ainažos, Salacgrīvas nov. (AK). 18.10. 1 lg noķerts gredzenošanai Lauteros, Salacgrīvas nov. (GG, JL). 7. un 8. novērojums Latvijā.

Sārtgalvītis *Regulus ignicapilla*

Skaits strauji pieaudzis. Kopā 2018. gadā novēroto putnu skaits (redzēti, dzirdēti, noķerti gredzenošanai) >200. Pirmie dziedošie TT vairākās vietās Latvijā konstatēti 08.04. Vēlākais novērojums Latvijā 18.11. 1 Liepājas D mola apk., Liepāja (IG, KM). Pavasārī gredzenošanai noķerti 2, rudenī 144 īpatņi. 2018. gadā Papes Ornitoloģiskajā stacijā sugai

labākā sezona, kad 23.08.–02.11. noķerti un apgredzenoti 114 īpatņi (VJz, IDi, OK, ER u.c.).

Baltkakla mušķērājs *Ficedula albicollis*

02.05. 1 T noķerts gredzenošanai Jūrmalcīemā, Nīcas nov. (PD, JU). 08.05. 1 T Sieksātē, Skrundas nov. (RR). 10. un 11. novērojums Latvijā.

Garastīte: pasuga rietumu garastīte *Aegithalos caudatus europaeus*

07.11. 1 nofotografēta Biķernieku mežā, Rīga (OO).

Melnā vārna *Corvus corone*

06.01.–30.09. 1 parastajā novērošanas vietā Atmodas bulvārī Karostā, Liepāja (AKI, KM, SL, EG, IBu, RS), iespējams, tas pats putns 21.08. 1 Kviešu ielā, Liepāja (SB). 18.04.–22.12. 1 lokāli Akmensragā, Pāvilostas nov. (RR, GS, VV, AKI, AKu, ES, TI).

Sarta strazds *Pastor roseus*

10.05. 1 ad kopā ar 7 mājas strazdiem *Sturnus vulgaris* islaicīgi Kolkas ragā, Dundagas nov. (KM, PP, EL, KF u.c.), turpat 27.05. (IB). 12.05. 1 ad kopā ar aptuveni 10 mājas strazdiem Ventspilī (VSk). 02.06. 1 ad Zvejsalas–Ļodānu zivju diķos, Rēzeknes nov. (JG, OD). 8., 9. un 10. novērojums Latvijā.

Kalnu ķēģis *Linaria flavirostris*

19.01. 1 Ādažu laukos, Ādažu nov. (ID). 15.10. 16 uz D pie Liepājas ostas D mola, Liepāja (KM). 17.10. 7 Engures ostā, Engures nov. (UP, KF). 18.10. 1 Vecdaugavā, Rīga (ES, VS). 03.11. 1 dzirdēts pie Unguru grāvja, Burtnieku nov. (AKI). 06.12. 7 pie Ventspils ostas D mola, Ventspils (RR). 10.12. ~30 Aisteres apk., Durbes nov. (RR). 14.12. 9 migrācijā uz D Alejās, Ķekavas nov. (KM). Lauteros, Salacgrīvas nov., 29.10.–20.11. gredzenošanai noķerti 15 putni (JL, GG, RM u.c.).

Mazais ķēģis *Acanthis cabaret*

07.01. 1 kopā ar citiem ķēģiem Sinkera salā, Ķīšezers, Rīga (ID). 10.02. 1 kopā ar ~40 parastajiem ķēģiem Dārziņos, Rīga (ES, VS). Ticama ligzdošana konstatēta Papē,

Rucavas nov., kad 07.07. lokāli novēroti 4–5 īpatņi (JJ, VJz). Neretas apk., Neretas nov., gredzenošanai noķerti 4 putni, attiecīgi 31.03. 1 ad M, 20.10. 1 lg un 03.11. 1 lg un 1 ad M (KF). Birzgaļes apk., Ķeguma nov. 20.10.–20.11. noķerti gredzenošanai 13 putni (DB). 24.10. 3 lg noķerti gredzenošanai Lauteros, Salacgrīvas nov. (ES, VS, JL). 03.11. 1 ad T noķerts gredzenošanai Alejās, Ķekavas nov. (KM, IG).

Gaišais ķēģis *Acanthis hornemanni* Izteikta invāzija 2017./2018. gada rudenī-ziemā. Kopā 2018. gadā 47 novērojumi un novēroti >110 īpatņi. Lielākais skaits 11.01.2018. >20 aptuveni 300 parasto ķēģu barā Jaungulbenes apk., Gulbenes nov. (GGr, NW). Pēdējais novērojums 31.03. 4 kopā ar ~30 parastajiem ķēģiem Mērsragā, Mērsraga nov. (IB). 2018. gada rudenī novērots būtiski retāk. 21.10. 1 T noķerts gredzenošanai Lauteros, Salacgrīvas nov. (RM, ES, VS, JL). 25.10. 1 M 1g noķerta gredzenošanai Lauteros, Salacgrīvas nov. (ES, VS). 15.11. 1 kopā ar 2 parastajiem ķēģiem Daugavas malā Nīcgaļes pagastā, Daugavpils nov. (AE). 18.11. 1 kopā ar 7 parastajiem ķēģiem Liepājas ostas D mola apk., Liepāja (IG, KM). 01.12. 1 T Gaiļezera apk., Rīga (ES, VS). 22.12. 1 T Salacgrīvā, Salacgrīvas nov. (AKI), 1 Tūjas-

muižas apk., Salacgrīvas nov. (AKI). Birzgaļes apk., Ķeguma nov. 26.10.–19.11. noķerti gredzenošanai 10 putni (DB).

Lapzemes stērste *Calcarius lapponicus* Pavasarī un rudenī regulāra caurceļotāja. Novērojumi ziemā: 06.01. 1 Nīcas laukos, Nīcas nov. (KM, IG). 07.01. 1 Užavas lejteces laukos, Ventspils nov. (IB, MK).

Lielā stērste *Emberiza calandra* 15.04. 1 T dzied Štakeldangas apk., Aizputes nov. (RR).

E kategorijas novērojumi (sugas, kuras izbēgušas no nebrīves, vai introducētas sugas, kuru populācija izdzīvo ar cilvēka atbalstu):

Mandariņpīle *Aix galericulata* 13.01.–03.02. 1 T Ventā un Piltenes ielas diķī, Kuldīga (ATj, RR), turpat arī nākamajā ziemā 01.12.2018.–22.01.2019. (ATj, GV u.c.).

Parastais fazāns *Phasianus colchicus* 04.05. 1 Šētu apk., Madonas nov. (AMe). 28.09. 6 (4 MM 2 TT) Madonā, Madonas nov. (AD). 05.12. 3 Upsargu apk., Krustpils nov. (ABr).

Krāmra papagailis *Psittacula krameri* 15.11.–16.12. 1 lg/M Liepājas pilsētas centrā, Liepāja (IS u.c.).

Pateicos par ieteikumiem raksta tapšanā Agrim Celmiņam, Mārim Jaunzemim, Marekam Kilupam, Ievai Mārdegai un Ruslanam Matrozim.

Foto: Jānis Ukass

Baltkakla mušķerāja tēviņš noķerts gredzenošanai Jūrmalcīemā, 02.05.2018.

AA – A. Avotiņš jun.
AAr – A. Arnicāns
AB – A. Baltmugure
ABr – A. Briedis
ABu – A. Bušs
AD – A. Dekants
AE – A. Erts
AJ – A. Justs
AK – A. Kalvāns
AKl – A. Klepers
AKu – A. Kuročkins
AL – A. Laubergs
AM – A. Mankus
AMe – A. Meinards
AMo – A. Mousseau
AP – A. Platais
AR – A. Rokjāne
AT – A. Thompson
ATj – A. Tjagunovičs
BG – B. Grundy
BP – B. Pušpure
BR – B. Rubene
DB – D. Boiko
DC – D. Cirule
DF – D. Farrow;
DG – D. Grundy
DM – D. Mukāns
DV – D. Vasiļevskis

EG – E. Gulbe
EK – E. Kantāns
EL – E. Laucis
ElE – E. Ledīšs
EO – E. Ogsta
ES – E. Smislovs
ĒD – Ē. Dreibants
GB – G. Bernāns
GD – G. Done
GG – G. Graubics
GGr – G. Grandāns
GS – G. Shatillo
GV – G. Vilbrants
GZ – Ģ. Zembergs
IB – I. Brediks
IBe – I. Beča
IBi – I. Bite
IBo – I. Bojāre
IBu – I. Burčika
ID – I. Deņisovs
IDi – I. Dinsbergs
IF – I. Freiberga
IG – I. Grīnerte
IGa – I. Gaile
IJ – I. Jakovļevs
IM – I. Mārdega
IMe – I. Mednis
IP – I. Priedniece

IS – I. Standzeniece
IV – I. Vilškerste
IVa – I. Vasiļevs
IVs – I. Vasiļevskis
JG – J. Goddefroy
JJ – J. Jonāns
JL – J. Lipsbergs
JU – J. Ukass
JV – J. Vīgulis
KB – K. Bernāns
KF – K. Funts
KFr – K. Freibergs
KM – K. Millers
KV – K. Vilks
LA – L. Arnicāne
MB – M. Baltā
MJ – M. Jaunzemis
MJa – M. Janaus
MK – M. Kilups
MKr – M. Krūze
MP – M. Platacis
MS – M. Stūritis
MT – M. Tirums
NK – N. Kukārs
NW – N. Weiss
OD – O. Dominguez
OG – O. Golubeva
OJ – O. Jēgers

OK – O. Keišs
OM – O. Mizīņenko
OO – O. Opermanis
PD – P. Daknis
PP – P. Palmer
RJ – R. Jansons
RK – R. Kaupuža
RM – R. Matrozis
RR – R. Rekmanis
RS – R. Šimanis
SB – S. Bērziņa
SL – S. Laime
TE – T. Endziņš
TI – T. Ignatoviča
TM – T. Mizīņenko
UB – U. Bergmanis
UP – U. Piterāns
VJ – V. Jaunzemis
VJu – V. Ju
VS – V. Smislovs
VSk – V. Skuja
VŠ – V. Šteinbergs
VV – V. Videnieks
VVi – V. Vintulis
VZ – V. Zariņš
ŽI – Ž. Išajevs

Summary

Most interesting bird observations in Latvia in 2018 /Ritvars Rekmanis/

The overview of the most interesting bird observations in 2018 in Latvia was compiled using information from the webpages putni.lv, latvijasputki.lv and Dabasdati.lv. All birds were described according to categories: A – rare breeders, B – regular vagrants, C – rare vagrants. Although no new species for the country were observed in 2018, there were still several unexpected surprises. For example, there were only seven observations of Rose-coloured Starlings *Pastor roseus* before 2018 when three more observations were made. Three species – Hawk Owl *Surnia ulula*, Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* and Arctic Redpoll *Acanthis hornemanni* had invasions, Firecrests *Regulus ignicapilla* were observed often (as in 2017) both during the breeding season and migration. In total 287 bird species were observed in Latvia in 2018.